Magiczny Kraków

Laureatki Nagrody im. K. Bujwidowej A.D. 2025

2026-04-21

Beata Kowalska, Grażyna Sławińska, Sławomira Walczewska oraz Alicja Zioło – to cztery wyjątkowe Krakowianki, które zostały laureatkami tegorocznej, piątej edycji Nagrody im. Kazimiery Bujwidowej. Ich działalność na rzecz równości, praw kobiet, integracji społecznej oraz budowania wrażliwego i otwartego społeczeństwa od lat wywiera realny wpływ na życie miasta oraz jego mieszkanek i mieszkańców.

Nagroda im. Kazimiery Bujwidowej przyznawana jest co roku czterem kobietom, których postawa, zaangażowanie i dokonania w szczególny sposób wpływają na rzeczywistość społeczną Krakowa. Wyróżnienie ustanowione przez Radę Miasta Krakowa w 2021 roku ma na celu docenienie osiągnięć Krakowianek oraz wspieranie działań na rzecz równości, solidarności społecznej i obecności kobiet w życiu publicznym.

– Nagroda im. Kazimiery Bujwidowej to wyraz uznania dla kobiet, które swoją odwagą, wiedzą i determinacją współtworzą nowoczesne, otwarte miasto. Tegoroczne laureatki są inspiracją i dowodem na to, jak wielką siłę ma zaangażowanie społeczne – mówi Aleksander Miszalski, Prezydent Miasta Krakowa.

Nagrodzone Krakowianki reprezentują różnorodne obszary działalności, od nauki i aktywizmu feministycznego, przez wsparcie osób z niepełnosprawnościami i działania humanitarne, po badania społeczne oraz przywracanie pamięci o kobietach w historii miasta. Ich inicjatywy nie tylko odpowiadają na aktualne wyzwania społeczne, lecz także wyznaczają nowe kierunki zmian. Jak zauważa Maria Klaman, Zastępczyni Prezydenta Miasta Krakowa, Nagroda imienia Kazimiery Bujwidowej przypomina o kobiecie, która rozumiała, że emancypacja nie wydarza się sama z siebie. Musi zostać pomyślana i nazwana językiem, który potrafi ujawnić to, co dotąd uchodziło za naturalne, niepodważalne i niewidzialne. Dlatego może być to nagroda za działalność społeczną, lecz także – a może przede wszystkim – za pracę krytyczną na poziomie idei.

– Laureatki tegorocznej edycji to kobiety, które od lat konsekwentnie zmieniają rzeczywistość – często w sposób cichy, ale niezwykle skuteczny. Ich działania pokazują, że równość i solidarność to nie hasła, to konkretna praca: badawcza, organizacyjna, pomocowa, edukacyjna – podkreśla Ewelina Pytel, pełnomocniczka prezydenta Krakowa ds. polityki równościowej i przewodnicząca kapituły Nagrody im. Kazimiery Bujwidowej.

Kapituła nagrody przy wyborze laureatek uwzględniała m.in. skalę i efekty działalności, zaangażowanie w pracę na rzecz równouprawnienia, innowacyjność podejmowanych inicjatyw oraz ich wpływ na lokalną społeczność.

– Celem Nagrody od początku było wzmacnianie kobiecej sprawczości i widoczności w przestrzeni publicznej. „Tworząc Nagrodę im. Kazimiery Bujwidowej, chcieliśmy, aby była ona nie tylko formą uhonorowania, ale także impulsem do dostrzegania i wspierania kobiecych inicjatyw. Każda z laureatek pokazuje, że zmiana zaczyna się od odwagi działania – zaznacza członkini Kapituły Nina Gabryś-Janowska, KBF.

Laureatki piątej edycji Nagrody im. Kazimiery Bujwidowej:

Beata Kowalska – dr hab., prof. UJ, socjolożka, feministka i działaczka równościowa związana z Instytutem Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jej badania koncentrują się m.in. na genderowym wymiarze obywatelstwa, muzułmańskim feminizmie oraz oddolnych mobilizacjach społecznych. Współredaktorka książki *Bunt kobiet. Czarne Protesty i Strajki Kobiet*, autorka badań nad protestami kobiet opartych na szerokim materiale empirycznym. W latach 2020–2024 była pierwszą w historii Uniwersytetu Jagiellońskiego Rzeczniczką Praw i Wartości Akademickich: prowadziła setki spraw dotyczących dyskryminacji i przemocy, współtworzyła system wsparcia oraz Akademicką Sieć Bezpieczeństwa i Równości. Inicjatorka działań edukacyjnych i dialogowych, przedstawicielka Uniwersytetu Jagiellońskiego w Scholars at Risk. Laureatka nagrody Pro Arte Docendi, wcześniej zaangażowana w działalność opozycji demokratycznej.

Grażyna Sławińska – doktorka pedagogiki specjalnej, autorka książki *Opętane flamenco. Portrety tych, którzy siedzą na wojnie*, działaczka społeczna i menadżerka działu wsparcia Fundacji Poland Business Run. Od lat pracuje na rzecz osób z niepełnosprawnościami, prowadzi projekty edukacyjne, integracyjne i rehabilitacyjne. Po wybuchu wojny w Ukrainie zaangażowała się w pomoc humanitarną – podczas działań w Bachmucie została ciężko ranna i straciła nogę. Po rehabilitacji wróciła do aktywności, pomaga osobom po amputacjach jako trenerka wsparcia. Organizuje m.in. warsztaty adaptacyjne i taneczne dla kobiet z protezami, promuje aktywność i pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Jej działalność zwiększa świadomość na temat skutków wojny oraz wyzwań, z którymi mierzą się osoby z niepełnosprawnościami.

Sławomira Walczewska – filozofka i badaczka, od ponad czterdziestu lat jedna z kluczowych postaci polskiego ruchu feministycznego. Studiowała m.in. w Krakowie, Fryburgu, Bonn, Warszawie i Wiedniu. Jest autorką przełomowej książki *Damy, rycerze i feministki. Kobiecy dyskurs emancypacyjny w Polsce*, nominowanej do Nagrody Literackiej Nike i Paszportów „Polityki”. Współzałożycielka Fundacji Kobiecej eFKa oraz Polskiego Stowarzyszenia Feministycznego, inicjatorka licznych projektów, takich jak Akademia Feministyczna czy Feministyczne Sesje Marcowe. Redagowała pisma „Pełnym Głosem” i „Zadra”, współtworzyła Wydawnictwo eFKa. Od 2019 roku działa w Europejskim Lobby Kobiet. Łączy pracę naukową z aktywizmem społecznym, wpływa na debatę o prawach kobiet w Polsce.

Alicja Zioło – licencjonowana przewodniczka miejska, aktywistka i promotorka herstorii oraz idei *slow tourism*. Autorka książek *Krakowianki. Twarze polskiej herstorii* oraz *Krakowianki. Kontynuacja*, wyróżniona Nagrodą Krakowa Miasta Literatury UNESCO oraz odznaczeniem Honoris Gratia. Założycielka projektu *Chodźże na wycieczkę*, w ramach którego prowadzi autorskie spacery po Krakowie, prezentuje historię miasta z perspektywy kobiet, społeczności żydowskiej czy przedstawicieli kultury alternatywnej. Prowadzi badania archiwalne i terenowe, przywraca pamięć o zapomnianych Krakowiankach. Współtworzyła *Szlak kobiet Krakowa – Krakowianki*, który upamiętnia wybitne postaci kobiece związane z miastem.

Magiczny Kraków

Organizatorem nagrody jest Urząd Miasta Krakowa – Wydział Polityki Społecznej, Równości i Zdrowia.

Galę przyznania Nagrody im. Kazimiery Bujwidowej zorganizowało Krakowskie Biuro Festiwalowe. Partnerem wydarzenia było Centrum Kultury Podgórza – Ośrodek Ruczaj.